

**Wyrok z dnia 14 marca 2002 r.**

**III RN 158/01**

**Nieprecyzyjne określenie działalności kombatanckiej w decyzji Związku Bojowników o Wolność i Demokrację nie może przesądzać o pozbawieniu kombatanta uprawnień z ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950 ze zm.), jeżeli istnieją dowody przedstawione przy ubieganiu się o członkostwo tego związku, świadczące o przysługiwaniu uprawnień kombatanckich z tytułu działalności określonej w art. 1 ust. 2, art. 2 i art. 4 oraz nie zachodzą przesłanki do ich pozbawienia z art. 25 ust. 2 tej ustawy.**

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie SN: Beata Gudowska, Roman Kuczyński (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2002 r. sprawy ze skargi Benedykta M. na decyzję Kierownika Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w przedmiocie uprawnień kombatanckich, na skutek rewizji nadzwyczajnej Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Gdańsku z dnia 11 kwietnia 2001 r. [...]

u c h y ł zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

### **U z a s a d n i e n i e**

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2001 r. Naczelny Sąd Administracyjny-Ośrodek Zamiejscowy w Gdańsku oddalił skargę Benedykta M. na decyzję Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z dnia 6 lipca 1999 r., którą została utrzymana w mocy decyzja z dnia 21 kwietnia 1999 r. stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z upoważnienia Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych przez Pełnomocnika z g. o potwierdzeniu Benedyktowi M.

uprawnień kombatanckich przyznanych przez ZBOWiD i pozbawiająca go uprawnień kombatanckich. Naczelny Sąd Administracyjny uznał bowiem, że wnioskodawca uzyskał uprawnienia kombatanckie z tytułu udzielania pomocy formacjom wojskowym, zaś tego rodzaju działalność nie może stanowić podstawy prawnej do nabycia uprawnień kombatanckich.

Powyższy wyrok zaskarżył rewizją nadzwyczajną Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zarzucając rażące naruszenie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym w związku z art. 25 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950 ze zm.), art. 156 § 1 pkt 2 KPA oraz art. 2 Konstytucji RP, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Rewizja nadzwyczajna podnosi, że w aktach sprawy brak jest decyzji Pełnomocnika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o potwierdzeniu uprawnień, której nieważność stwierdził organ (kserokopia zaświadczenia [...] nie jest decyzją administracyjną), brak też było podstaw do pozbawienia skarżącego uprawnień kombatanckich z tego tytułu, że ustawa o kombatantach nie przewiduje możliwości przyznania uprawnień kombatanckich z tytułu pomocy formacjom wojskowym, skoro skarżący od momentu złożenia wniosku wywodził swoje uprawnienia z faktu uczestniczenia jako zwiadowca-łącznik w grupie desantowo-spadochronowej LWP „W.” działającej w B.T.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona. Składając w 1975 r. wniosek o przyjęcie do ZBOWiD skarżący podał, że od drugiej połowy września 1944 r. czynnie współpracował jako łącznik z grupą powietrzno-desantową polsko-radziecką. Świadkowie Edmund E. i Franciszek N. określili skarżącego jako łącznika grupy „W.”. Czynny udział skarżącego i jego rodziny we współpracy z oddziałami partyzanckimi potwierdza też zaświadczenie, wydane przez zastępcę dowódcy 10 pułku spec.kpt. W. i dowódcą 10 pułku spec.płk. R., wydane dla Zarządu Miejskiego K. (odpis z odpisu potwierdzony przez sekretarza Miejskiego w K. dnia 21 lipca 1945 r., oraz przez Oddział ZBOWiD w K. 15 stycznia 1975 r. [...]). Decyzją z dnia 24 października 1975 r. Zarząd Główny ZBOWiD odmówił skarżącemu przyznania prawa przynależności

do tej organizacji, jednakże decyzją z dnia 6 czerwca 1977 r. uchylił decyzję odmowną i przyznał mu prawo przynależności do ZBOWiD. Dnia 29 sierpnia 1997 r. zostało przez Zarząd Wojewódzki ZBOWiD w G. wydane zaświadczenie Nr 486225 stwierdzające, że skarżący jest członkiem ZBOWiD z tytułu uznania za działalność kombatancką pomagania w okresie od 9 września 1944 r. do dnia 22 lutego 1945 r. „grupie” desantowo-spadochronowej LWP „W.”. W dniu 21 września 1998 r. skarżący wystąpił do Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych w W. o wskazanie w stosownym zaświadczeniu przepisów ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach, uzasadniając, że wskazanie tych przepisów jest niezbędne dla organu rentowego (Oddziału ZUS w G. - Inspektorat w K.). Dołączył kserokopię zaświadczenia [...] Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, podpisanego przez Pełnomocnika tego Urzędu w województwie g., z którego wynika, że jest on uprawniony do ulg i świadczeń z ustawy o kombatantach i okres 1944-1945 jest potwierdzeniem uprawnień przyznanych przez ZBOWiD („przepis ustawy 25/01”). Zgodność kserokopii z oryginałem potwierdził sekretarz Zarządu Koła Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w K. Na żądanie organu pierwszej instancji skarżący dołączył kserokopie dokumentów znajdujących się już w aktach administracyjnych. W świetle przedstawionego stanu faktycznego należy stwierdzić zatem, że zakwalifikowanie działalności skarżącego w zaskarżonej decyzji z dnia 6 lipca 1999 r. jako pomocy grupie desantowej jest nieadekwatne do znajdujących się w aktach sprawy dowodów ani też do zaświadczenia [...]. W zaświadczeniu tym bowiem używa się określenia „pomagał w grupie” a nie, jak w zaskarżonej decyzji „pomagał grupie”. O ile bowiem pomoc grupie może być różnie rozumiana, o tyle pomoc „w grupie” oznacza działanie wewnątrz takiej grupy (jak wynika z zeznań świadków), w charakterze zwiadowcy-łącznika. Sąd Najwyższy uznaje zatem za przedwczesne dopatrzenie się w przedmiotowej sprawie przesłanek z art. 25 ust. 2 ustawy o kombatantach, ponieważ przepis ten odsyła do przepisu art. 21 ust. 2 zaś działalności wymienionej w tym przepisie nie można skarżącemu zarzucić. Nie można też uznać, że uzyskał uprawnienia kombatanckie wyłącznie z tytułu uczestnictwa w walkach o ustanowienie i utrwalanie władzy ludowej na mocy przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy o kombatantach lub w oparciu o te przepisy z tytułów innych niż wymienione w art. 1 ust. 2, w art. 2 oraz w art. 1 tej ustawy. Znajdujące się w aktach sprawy dowody przemawiają za tym, iż działalność kombatancką skarżącego możnaby zakwalifikować z art. 1 ust. 2 pkt 1 lub pkt 3 albo 5 ustawy o komba-

tantach, co skutkowałoby zachowanie przez skarżącego uprawnień kombatanckich na podstawie art. 25 ust. 1 tej ustawy. Ze względu na konsekwentne twierdzenia skarżącego, od momentu złożenia wniosku o przyznanie uprawnień, iż wywodzi je z faktu bycia łącznikiem-zwiadowcą w grupie desantowo-spadochronowej „W.” nie można zgodzić się z poglądem zaskarżonego wyroku, iż skarżący uchybił terminowi do złożenia wniosku o przyznanie uprawnień z art. 21 ust. 3 ustawy o kombatanach. Organ pierwszej instancji nie wykazał, aby taka jednostka jak grupa desantowo-spadochronowa LWP „W.” w ogóle nie istniała, bądź też, że skarżący w takiej grupie nie działał.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy podzielił zarzuty i wniosek rewizji nadzwyczajnej i na podstawie art. 393<sup>13</sup> § 1 KPC w związku z art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) orzekł jak w sentencji wyroku.

=====